

TALEPAPIR

DET TALTE ORD GÆLDER

Anledning	Samråd i Folketingets Børne- og Undervisningsudvalg
Titel	BUU alm del – samrådsspørgsmål F, G, H, I og J
Målgruppe	Børne- og Undervisningsudvalget
Arrangør	Børne- og Undervisningsudvalget
Taletid	Ca. 6 minutter.
Tid og sted	Børne- og Undervisningsudvalget Tirsdag den 25. oktober 2016 kl. 14.00-15.00. Vær. 2-080 på Christiansborg

Disposition

1. Rimeligt med harmonisering af ydelser
2. Fortsat samme formål med produktionsskolerne
3. Fortsat målsætning om flere i ungdomsuddannelse
4. Samme antal elever på produktionsskolerne
5. Afslutning

Samrådsspørgsmål F

Er regeringens forslag om at skære i skoleydelsen til elever på produktionsskolerne, som foreslået i regeringens forslag til finanslov for 2017, et udtryk for et opgør med ideen bag produktionsskolerne, hvor der netop er en højere ydelse for at kunne tiltrække flere og også udsatte elever, og hvor ydelsen bidrager til at skabe forhold på uddannelserne, der ligner forholdene på arbejdspladserne, så eleverne bedst muligt rustes til at komme ud på arbejdsmarkedet?

Samrådsspørgsmål G

Mener ministeren, at det er rimeligt at sammenligne SU til studerende og skoleydelsen til elever på produktionsskolerne, når eleverne på produktionsskolerne producerer varer, som efterfølgende sælges?

Samrådsspørgsmål H

Hvordan hænger regeringens forslag om at skære i skoleydelsen til elever på produktionsskolerne sammen med målet om, at flere unge skal tage en ungdomsuddannelse?

Samrådsspørgsmål I

Hvad forventer ministeren, at der vil ske med de unge, som fremover vælger produktionsskolerne fra pga. en forringelse af skoleydelsen, og hvor stor en del af disse unge, forventer ministeren, vil overgå til at være forsørget af offentlige ydelser?

Samrådsspørgsmål J

Mener ministeren, at regeringens forslag om at reducere skoleydelsen vil føre til, at flere unge kommer i lavtlønnede og ufaglærte jobs i stedet for f.eks. at søge en erhvervsuddannelse efter et ophold på en produktionsskole?

1. Rimeligt med harmonisering af ydelser

- Tak for de fem spørgsmål om harmonisering af produktionsskoleydelsen til SU-niveau. Jeg tillader mig at besvare dem samlet. Og så kan vi tage dialogen om dem, hvis der måtte være noget specifikt til de enkelte punkter.
- Jeg er blevet spurgt til rimeligheden i at sammenligne produktionsskoleydelsen med SU.
- Først og fremmest synes jeg, at det er rimeligt at forvente af unge i produktionskoleforløb, at de kan gennemføre deres skoleforløb med samme ydelse, som elever på ungdomsuddannelser eller i lignende forberedende tilbud som eksempelvis den kombinerede ungdomsuddannelse – en uddannelse, som også omfatter unge, der har udfordringer, og som ikke adskiller sig betydeligt for den gruppe af unge, som går på produktionsskolerne. Den kombinerede ungdomsuddannelse har en ydelse på SU-niveau.
- I relation til den meget lange indledning, så handler det her jo hverken om at gå efter en gruppe, vi gerne vil have i uddannelse, eller have et fokus på, at der er nogle unge, der ikke har udfordringer. Det anerkender vi fuldt ud. Det har de unge på den kombinerede ungdomsuddannelse også. Det, vi tager hånd om her, det er en harmonisering af produktionsskoleydelsen i forhold til at sikre, at der ikke er forskel mellem de forskellige uddannelsestyper og den økonomi, man som ung får stillet i udsigt, når man tager en uddannelse.
- Jeg synes også, at det er rimeligt, at vi i debatten om produktionsskoleydelsen holder fast i, at produktionsskoleelever først og fremmest er elever i et skoleforløb. De er ikke arbejdstagere på et almindeligt arbejdsmarked. Og det er jo sådan lidt det, jeg også kan høre fra spørgerens side – at det her mere er et arbejdsmarked end et skoleforløb. Men det er et skoleforløb, som skal gøre de unge klar til forhåbentligt at få et arbejde eller en kompetencegivende uddannelse, og derfor er der heller ikke noget i det forslag, vi lægger frem, som betyder, at man ikke fortsat kan bruge de pædagogiske redskaber, man kan på produktionsskolerne i forhold til at trække i det. De unge bliver ikke sat på SU. Men niveaet for skoleydelsen kommer til at svare til SU'en.
- I dag har vi den paradoksale situation, at elever oplever at få lavere ydelse, eller slet ikke få en ydelse, hvis de afbryder eller bliver færdige med deres produktionsskoleforløb og påbegynder en kompetencegivende ungdomsuddannelse, som eksempelvis en erhvervsuddannelse. Det vil sige, at der sådan set er et negativt økonomisk incitament for at starte på en erhvervsuddannelse, selvom vi har en politisk ambition om, at vi skal have flere unge til at tage en erhvervsfaglig uddannelse.

- Det synes jeg grundlæggende er et uheldigt, at vi med forskellige ydelsesniveauer, får skabt et negativt incitament til at gå i gang med en ungdomsuddannelse for den gruppe af unge, som vi allermost har behov for løfter deres faglige kompetencer og får kompetencegivende uddannelser.

2. Fortsat samme formål med produktionsskolerne

- Det er hverken et opgør mod ideen med produktionsskolen eller i modstrid med produktionsskolens formål at harmonisere produktionsskoleydelsen til et SU-lignende niveau.
- Formålet med produktionsskolerne er fortsat at forbedre mulighederne i uddannelsessystemet og på arbejdsmarkedet for unge, som ikke har gennemført en kompetencegivende ungdomsuddannelse, og som ikke umiddelbart har forudsætninger for at begynde på én.
- Men det er jo ikke et langt forløb. Det skal gerne være en trampolin i forhold til at få de unge videre på en kompetencegivende uddannelse.
- Formålet er ikke, at produktionsskoleelever skal have højere ydelse end elever i SU-systemet.
- Formålet er i høj grad at få de unge videre i uddannelse og i arbejde.

3. Fortsat målsætning om flere i ungdomsuddannelse

- Jeg mener heller ikke, at forslaget er i modstrid med regeringens ambition om at få flere unge i ungdomsuddannelse.
- Dels er produktionsskolen jo ikke i sig selv en kompetencegivende ungdomsuddannelse.
- Dels kan overgangen fra produktionsskole til ungdomsuddannelse som sagt føles vanskeligere i dag grundet det højere ydelsesniveau på produktionsskolerne.
- Det er ærgerligt, hvis forskel i ydelsesniveau gør overgangen til fx en erhvervsuddannelse mindre attraktiv og mere interessant at udskyde.
- I det lys mener jeg, at forslaget om en harmonisering af produktionsskoleydelsen til SU-niveau er i tråd med målsætning om at få flere unge i ungdomsuddannelse.

4. Samme antal elever på produktionsskolerne

- Afslutningsvis vil jeg knytte den kommentar, at vi ikke har nogle beregninger for eller forventninger om, at det samlede elevoptag på landets produktionsskoler ændrer sig som konsekvens af forslaget om en tilpasning af skoleydelsen.
- Tværtimod føler jeg mig overbevist om, at produktionsskolen fortsat vil være et stærkt forberedende tilbud til de unge mennesker, der har et særligt behov for at klæde sig yderligere på til at starte på en ungdomsuddannelse eller tage del i arbejdsmarkedet.
- Det er også mit indtryk, at ekspertgruppen, som udfører et stykke arbejde i forhold til at kigge på hele det forberedende uddannelsesområde, og som arbejder på at færdiggøre deres anbefalinger til, hvordan vi i endnu højere grad styrker de forberedende tilbud, har – som det også fremgik på den høring, der var i Fællessalen den 6. september – et meget klart fokus på, at der er et behov for at være en sammenhæng i vores uddannelsessystem og en tæt sammenhæng mellem det at tage en uddannelse og blive koblet til arbejdsmarkedet, men også at se arbejdsmarkedet som en måde at få flere unge til at tage en uddannelse.
- Jeg ser frem til at se anbefalingerne fra ekspertudvalget, fordi de er vigtige i forhold til at sikre vores fælles ambition om at flere unge får en uddannelse, og jeg ser det sådan set også som et rigtigt godt udgangspunkt for at få en samlet diskussion om vores forberedende tilbud, herunder produktionsskolerne, og hvordan vi kan sikre, at vores forberedende tilbud bliver endnu bedre til at forberede de unge i målgruppen til en ungdomsuddannelse eller til beskæftigelse på arbejdsmarkedet. Det er jo det, der er målet, at få de unge godt videre på en uddannelse eller ind på arbejdsmarkedet.